08 2015

Periferializarea Europei. Declarație (August 2015)

Declarație a organizatorilor întrunirii internaționale *Periferializarea Europei* în care s-au discutat punctele comune, diferențele și perspectivele pentru luptele comune din periferiile estice și sudice ale Europei.

Periferiile continuă să absoarbă cele mai dure efecte ale crizei europene. Marginile Europei sunt sub asediu, nu doar din cauza rapidei declasări (țările PIIGS) și a normalizării sărăciei (țările din Est) dar și pentru că oamenii încearcă să traverseze câmpuri minate și mări, să sară garduri și ziduri în încercarea de a scăpa, adesea, de efectele politicilor neo-coloniale și imperiale vestice.

Numim periferializare procesul de producere a marginilor prin supunerea față de centru. Aceasta presupune transformarea locurilor și a regiunilor în spații de reproducere pentru centru. În țările noastre, în ultimii 40 de ani, periferializarea a însemnat distrugerea bunăstării, crearea unor forțe de muncă migratoare, extrem de ușor de exploatat, distrugerea capacității periferiilor de a se opune aderării la neoliberalism și încercarea de a le face competitive prin renunțarea la salarii, taxe și drepturi sociale.

Numim periferializare procesul de producere a marginilor prin supunerea față de centru.

Apelul nostru pentru periferializarea Europei, în schimb, indică posibilitatea de a porni de la acel spațiu reproductiv și de la cunoștințele sale pentru a submina relațiile de putere existente. A periferializa Europa înseamnă să respingem privirea dezvoltatoare insistentă care indică centrul ca viitor al periferiei. **Înseamnă să recunoaștem că periferia este centrală și că pentru a construi rezistența și luptele pornim de la cunoștințele, practicile și rețelele de la periferie.** Înseamnă să recunoaștem că centrul are propriile lui periferii interne cu regiuni și grupuri sociale care rămân supuse, în aceeași logică, marginalizării în care ne recunoaștem și noi.

Cu acest motiv **activiști, cercetători, lucrători culturali și universitari din periferiile estice și sudice europene s-au întâlnit în Žeimiai, Lithuania între 30 iulie și 2 august să discute situațiile politice curente și practicile de organizare în periferiile Europei.** Aproximativ 40 de persoane din 20 de țări au participat la această întâlnire, cele mai multe dintre acestea fiind de la periferia Uniunii Europene. Organizată de Murmurae (o platformă transdisciplinară de facilitare din Spania), Egzilis (un colectiv anarhist din Lituania) și LeftEast (o platformă online pentru fostele țări comuniste) această întâlnire a adunat laolaltă oameni din tot atâtea locuri câte experiențe politice și vârste diferite aveau participanții.

Am cartografiat fiecare dintre contextele, mizele și strategiile colectivelor și organizațiilor noastre din care iau naștere mișcări sociale de rezistență. **Am trecut prin diferențele și asemănările periferiilor sudice și estice** pentru a construi o analiză, un cadru teoretic și perspective de luptă comune. Punctele noastre de pornire au fost susținerea și recunoașterea reciprocă. Transversalitatea întâlnirii a reușit să producă un spațiu solid de ascultare, grijă, generozitate și solidaritate critică. Aceasta a creat

posibilitățile pentru angajamentele, acțiunile și analizele micro-politice viitoare.

Și pentru a transforma asta în realitate am identificat **o serie de procese și teme cheie.** Începând de la periferiile Estice și Sudice trebuie să continuăm cu:

- Traducerea cunoștințelor dincolo de țările post-socialiste și mediteraneene
- Facilitarea interacțiunilor care pornesc de la crizele și perspectivele periferiilor
- Regândirea relațiilor cu Uniunea Europeană pornind de la asta
- Întărirea rețelelor regionale, în special în Est.

Trecutul țărilor baltice și al celor balcanice devine prezentul țărilor PIIGS (Portugalia, Irlanda, Italia, Grecia, Spania).

Trecutul țărilor baltice și al celor balcanice devine prezentul țărilor PIIGS. Durerea vremurilor de austeritate rezonează cu experiențele "tranziției" în estul European. Istoria nu se chiar repetă, dar anumite strategii agresive de transformare sunt refolosite. Politicile îndatorării, de strângere a curelei și ajustările structurale impuse în contextul post-socialist din '90 (ba chiar dinainte) conțin suficiente lecții din care țările PIIGS pot învăța în prezent.

Astăzi suntem martorii la două procese deosebit de violente de tranziție în Grecia și Ucraina. Trebuie să înfruntăm aceste procese direct, fără a lăsa șantajul financiar sau militarizarea să creeze un climat de frică în Estul Europei sau țările PIIGS. Violența necesară pentru a integra un teritoriu în capitalismul neoliberal a funcționat adesea ca mijloc de distrugere a capacității acestui teritoriu de a se retrage din procesul de integrare și de a-l face ireversibil. **Ce putem**

învăța despre această dinamică din experiențele europene estice și sudice?

Au rezultat o serie de întrebări. Putem compara războaiele iugoslave din anii ’90 cu declanșarea războiului în Ucraina, ambele începute tocmai în momentul în care integrarea pe piața europeană era iminentă? Care sunt asemănările între modul în care guvernul socialist Syriza din Grecia a fost supus subjugării și dependenței și felul în care viitorurile posibile ale Estului Europei au fost distruse prin demontarea formelor de reciprocitate, proprietate publică și organizare socială care s-au bucurat în mare măsură de legitimitate populară?

Având în vedere evoluțiile recente, a devenit evident pentru toată lumea faptul că UE nu este un garant al democrației, păcii și al drepturilor omului așa cum a fost prezentată țărilor post-autoritare estice și sudice ca model de progres. Criza a descoperit, de asemenea, pericolele de a avea UE ca orizont privilegiat al dorințelor noastre politice. Aceasta reprezintă provocarea **de a ne orienta către noi alianțe și solidarități în interiorul, împotriva și dincolo de UE și de a ne imagina noi instituții și noțiuni de drepturi.**

Politicile fricii și ale tehnocrației financiare condescendente combinate cu ajustări structurale și militarizare s-au manifestat diferit în cele două periferii ale Europei ca zonă Euro. În plus, în loc să recunoaștem condițiile comune, ajutați de media mainstream, ne-am găsit de multe ori în situația de a atribui reciproc poziții în ierarhii politicoase via acuzațiilor de lene, incapacitate administrativă și corupție. Aceasta joacă un rol în răspunsurile noastre la politicile de austeritate. Țările estice s-au mândrit că au trecut prin măsurile de “strâns cureaua” fără să se plângă sau au șovăit în a-și exprima solidaritatea cu țările PIIGS

pentru că acestea din urmă nu au extins-o către est în timpul ciclurilor anterioare de criză.

În fața acestei **nevoi de a formula un cadru conceptual comun și un limbaj pentru a vedea condițiile comune și efectele,** noi am analizat stereotipurile și lipsurile de cunoaștere de-a lungul estului și sudului, discutând diferite istorii și vocabulare pentru a putea înțelege mai bine provocările prin care trecem. Am cartografiat luptele locale și translocale și am adresat provocările geo, macro și micropolitice. **Am vorbit despre mișcările și organizațiile care au luat naștere de la începutul crizei, am analizat tacticile și strategiile lor și am identificat provocările viitoare.** În cele din urmă am realizat un calendar al mobilizăriilor viitoare și am discutat despre nevoile de susținere a celuilalt în anticiparea intensității evenimentelor care vor veni în toamnă.

Avem acum o fereastră de timp în care putem vorbi unii cu alții în moduri care să depășească separările din trecut. **În fața unei crize economice și a militarizării continue, acest dialog îndreptat către acțiunea comună este urgent.**